

บทความวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับ การตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน

จิตารีย์ การุณรักษ์¹ วรานนท์ คงสง² อีรเดช สอนองทวีพร³ ชัยวัฒน์ ภู่วรกุลชัย⁴

¹ นักศึกษาปริญญาโท, สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์พิเศษ, สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

⁴ อาจารย์, สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Corresponding Author, Email: thitaree_karunrak@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 258 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.19, S.D.=0.62) และ 2) ปัจจัยที่ผู้วิจัยทำการคัดสรรเข้ามามีผลในเชิงบวกต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานฯ โดยตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (X_1) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2) และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (X_3) โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความรู้ ความเข้าใจ กฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานฯ ได้ร้อยละ 71.4 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.336 โดยสามารถสร้างสมการถดถอยคือ

$$\hat{Y} = 0.020 + 0.508(X_1) + 0.315(X_2) + 0.141(X_3)$$

คำสำคัญ: ความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย, ผู้ประกอบกิจการโรงงาน, การตรวจสอบโรงงาน, ผู้ตรวจสอบเอกชน

บทความวิจัย

Factors Affecting Knowledge and Understanding of the Laws by Factory Entrepreneurs Related to Factory or Machine Inspections Using Private Inspectors

Thitaree Karunrak¹ Waranon Kongsong² Teeradej Snongtaweepon³ Chaiwat Pooworakulchai⁴

¹ Master Degree Student, Engineering Law and Inspection, Faculty of Engineering, Ramkhamhaeng University

² Assistant Professor Dr., Engineering Law and Inspection, Faculty of Engineering, Ramkhamhaeng University

³ Special Lecturer, Engineering Law and Inspection, Faculty of Engineering, Ramkhamhaeng University

⁴ Lecturer, Engineering Law and Inspection, Faculty of Engineering, Ramkhamhaeng University

Corresponding Author, Email: thitaree_karunrak@hotmail.com

Abstract

The objectives of this study were to: 1) study the level of knowledge and understanding of the laws by factory entrepreneurs related to factory or machine inspections using private inspectors according to factory laws in the area of Udon Thani province, and 2) study factors affecting knowledge and understanding of the laws by factory entrepreneurs related to factory or machine inspections using private inspectors according to factory laws in the area of Udon Thani province. The sample group used in this study is factory entrepreneurs in the area of Udon Thani province, there were 258 people. The tool used to collect data was a questionnaire. Statistics used in data analysis included mean, percentage, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The results of the research found that (1) knowledge and understanding of the laws by factory entrepreneurs Overall, it was at a moderate level ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.62) and (2) the factors that the researcher selected had a positive effect on knowledge and understanding of the laws by factory entrepreneurs. The predictive variable with the best predictive power is factors in corporate governance (X_1), followed by factors in public relations (X_2), and factors in officials and related agencies (X_3). These 3 predictive variables can explain the variance in knowledge and understanding of the laws by factory entrepreneurs was 71.4 percent and had a forecast error of ± 0.336 . A regression equation could be created: $\hat{Y} = 0.020 + 0.508(X_1) + 0.315(X_2) + 0.141(X_3)$

Keywords: Knowledge and Understanding of the laws, Factory entrepreneur, Factory inspection, Private inspector

บทความวิจัย

บทนำ

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรม ไปสู่สังคมอุตสาหกรรม และความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ทำให้อัตราการขยายตัวของโรงงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นและยังได้ขยายตัวเข้าไปตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่มีประชาชนอยู่อาศัยด้วย ดังจะเห็นได้จากข้อมูลจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ณ วันที่ 9 มกราคม 2566 ปรากฏว่า ประเทศไทยมีโรงงานทั้งสิ้น จำนวน 73,232 แห่ง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2566) โดยมีพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือประชาชนทั้งด้านบวกและด้านลบในกรณีการขยายตัวของโรงงานภาคอุตสาหกรรม จะส่งผลในด้านบวกให้เกิดความก้าวหน้าและความเจริญ พร้อมทั้งสร้างงานและรายได้ให้แก่ประชาชนในประเทศเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของการขยายตัวทางอุตสาหกรรม นั้นก็ส่งผลในด้านลบด้วยเช่นกันและสืบเนื่องมาจากการนำเอาเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาสู่ระบบการผลิต เช่น เครื่องจักรกล อุปกรณ์เพิ่มการผลิตสารเคมีและสารพิษที่มีอันตราย ซึ่งนำมาใช้โดยขาดการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการใช้ โดยโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทยมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาการกำกับดูแลของผู้ตรวจสอบเอกชนมีจำนวนไม่เพียงพอในการดำเนินการแทนของพนักงานเจ้าหน้าที่และการให้ความเห็นชอบของประชาชนในการมีส่วนร่วมใน การกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมให้เกิดความปลอดภัยและมีผลกระทบต่อโรงงานและสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่อยู่รอบบริเวณโรงงาน ตลอดจนถึงสุขภาพของประชาชน (ทิพวัลย์ ต้นติวิวัฒน์, 2564)

แม้เดิมพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จะได้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติ เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือประชาชนก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติโรงงานฉบับใหม่ซึ่งมีการประกาศใช้ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2562 คือพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 แทนพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ที่มีการบังคับใช้มานาน โดยให้เหตุผลว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้เป็นไปเท่าที่จำเป็น รวดเร็ว ประหยัด และลดภาระแก่ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน พระราชบัญญัติโรงงานฉบับใหม่มีการปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณาของผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายให้มีความชัดเจน ลดการใช้ดุลพินิจ ยกเลิกการกำหนดให้มีการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและค่าธรรมเนียม โดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายครั้งนี้เพื่อให้การประกอบกิจการโรงงานได้รับความสะดวกและมีความคล่องตัวขึ้น และทำให้เกิดความต่อเนื่องในภาคการผลิต อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ (กรมโรงงาน อุตสาหกรรม, 2562)

เนื่องจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรายละเอียดพระราชบัญญัติโรงงาน และประกอบกับมีผู้ประกอบกิจการโรงงานรายใหม่เกิดขึ้น จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า ผู้ประกอบกิจการโรงงานบางรายยังไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากผู้ประกอบกิจการโรงงานบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ข้อกำหนดและบทลงโทษ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ที่มีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตความหมาย โรงงาน ระเบียบการขอและต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบเอกชน และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการกำกับดูแลโรงงานได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีไม่

บทความวิจัย

เพียงพอ ดังจะเห็นได้จากกรณีของจังหวัดอุดรธานีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี มีบุคลากรทั้งสิ้น จำนวน 22 คน โดยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 5 คน แต่ทำหน้าที่กำกับดูแลโรงงานในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีจำนวน 784 แห่ง แบ่งเป็น โรงงานจำพวกที่ 2 จำนวน 59 แห่ง และโรงงานจำพวกที่ 3 จำนวน 725 แห่ง ในทางปฏิบัติจึงพบว่า เจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปดำเนินการกำกับดูแลหรือตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงานก็ต่อเมื่อมีปัญหาร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่แล้วเท่านั้น (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี, 2566)

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางกฎหมายของผู้ประกอบการมาแล้วในหลากหลายบริบท แต่พบว่าเป็นเพียงการศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยคาดการณ์ว่าจะมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเท่านั้น และยังไม่พบการศึกษาโดยรวมเกี่ยวกับปัจจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดสรรมาในบริบทของผู้ประกอบกิจการโรงงาน จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ดังนี้

ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ โดยการประชาสัมพันธ์เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายของในการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทางและยังมีการนำเอาเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว (บุปผาวัลย์ ศิริสวัสดิ์, 2560) นอกจากนี้การถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้หน่วยงานภาครัฐและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาชน ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพจึงส่งผลโดยตรงต่อความรู้ความเข้าใจของทั้งภาคเอกชนและภาคประชาชน (นิชาวดี ตานีเหิง, วิทยาธร ท่อแก้ว, ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ และโกวิทย์ พวงงาม, 2562)

ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน มีหลายหน่วยงานด้วยกัน เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ทำหน้าที่บริหารจัดการ อนุญาต ยกเลิก ตรวจสอบ ควบคุมและดูแลให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานเหล่านี้จึงมีผลโดยตรงต่อความรู้ความเข้าใจของ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน (สุชุม กุลชาติ และวิมลสิริ แสงกรด, 2566)

ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล ซึ่งเป็นการบริหารจัดการกิจการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ดำเนินกิจการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมถึงการรักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมรอบข้าง ดังนั้นการที่ผู้ประกอบการจะสามารถดำเนินกิจการตามหลักบรรษัทภิบาลและธรรมาภิบาลที่ดีได้นั้นจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง รวมถึงการมีจิตสำนึกที่ดีและส่งต่อจิตสำนึกดังกล่าวให้แก่บุคลากรในองค์กร (สุภาพงษ์ ญาณไพศาล, 2565)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของ ผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่

บทความวิจัย

จังหวัดอุดรธานี เนื่องจากพบว่าในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีมีการเพิ่มของโรงงานอุตสาหกรรมค่อนข้างมาก ซึ่งผู้ประกอบการบางส่วนเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และยังพบว่าผู้ประกอบการรายเดิมยังคงมีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายอยู่ ดังนั้นการที่สามารถเข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน จะทำให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสามารถจัดทำแผนหรือนโยบายเพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย มากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบในการที่จะปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเชิงระบบต่อไป

วัตถุประสงค์

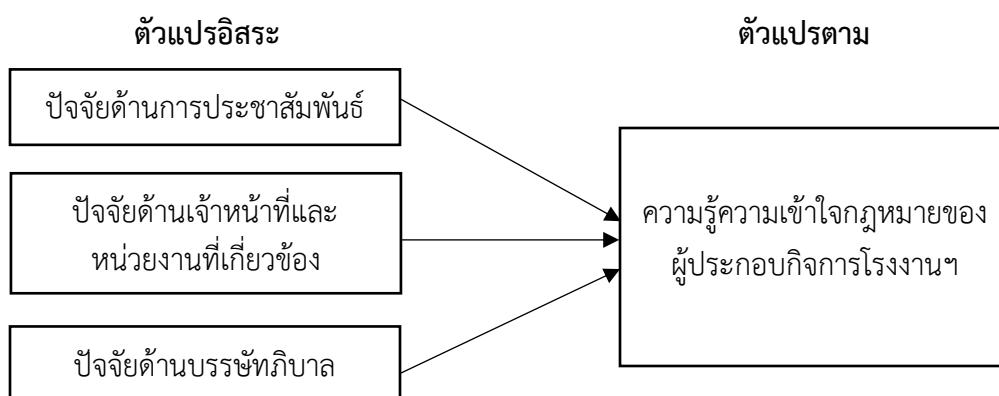
1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล สามารถร่วมกันพยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้อย่างน้อย 1 ปัจจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานฯ จากพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 และปัจจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดสรรมาในบริบทของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล ดังใน ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทความวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีการสำรวจความคิดเห็นประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่กำหนด และแปลผลการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 784 ราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 258 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างประเภทที่ทราบจำนวนประชากรของ Weiers (2005)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจโดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) และเติมคำลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน โดยมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล โดยมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน ซึ่งพบว่าแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบัลล์อัลฟา ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.926

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ประกอบกิจการโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

3.2 ผู้วิจัยทำการสืบค้นข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ อีเมล (E-mail) และไลน์ (Line) ของผู้ประกอบการเอกชนจากเว็บไซต์ของกระทรวงอุตสาหกรรม

3.3 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 258 ชุด โดยใช้โปรแกรม Google Form เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบสอบถามออนไลน์ โดยส่ง QR Code หรือ Link ของแบบสอบถาม เข้าไปในอีเมล หรือไลน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และทำการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป

บทความวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวในแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ พร้อมจัดลำดับตามค่าความถี่ และการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดลำดับความคิดเห็น

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน สำหรับสถิติที่ใช้ คือการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 258 ราย ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 85.27 รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.18 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.55 ส่วนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.96 รองลงมาคือ น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.31 และมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.73

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและกลไกการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติ โรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.84) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเครื่องจักรของผู้ตรวจสอบเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.86) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ($\bar{X}=2.57$, S.D.=0.88)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

2.1 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือของทางราชการ หนังสือพิมพ์ วารสาร ไปสเตอร์ เป็น

บทความวิจัย

ต้น ($\bar{X}=3.76$, $S.D.=0.84$) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางวิทยุและโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.69$, $S.D.=0.93$) และผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางโทรศัพท์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.69$, $S.D.=0.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.32$, $S.D.=0.78$)

2.2 ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, $S.D.=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประชุมหารือกับผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.91$, $S.D.=0.93$) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับทางด้านกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนอย่างเคร่งครัด ($\bar{X}=3.85$, $S.D.=0.99$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงพื้นที่ในการตรวจสอบโรงงาน ($\bar{X}=3.01$, $S.D.=0.79$)

2.3 ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$, $S.D.=0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจด้านบรรษัทภิบาลในการประกอบกิจการ ($\bar{X}=3.37$, $S.D.=0.99$) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการยึดหลักบรรษัทภิบาลในการประกอบกิจการ ($\bar{X}=3.07$, $S.D.=0.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีกิจกรรมเพื่อตอบแทนสังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=2.88$, $S.D.=0.82$)

2.4 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์สามารถพยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจ กฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (X_1) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.508 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.315 และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (X_3) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.141 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความรู้ ความเข้าใจ กฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 71.4 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 71.4 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.336 โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจ กฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.020 + 0.508(X_1) + 0.315(X_2) + 0.141(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.585(X_1) + 0.346(X_2) + 0.132(X_3)$$

โดยมีรายละเอียดดังที่แสดงในตารางที่ 1

บทความวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจ กฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	b	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	0.020	0.136	-	0.147	0.883
ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (X ₁)	0.508	0.037	0.585	13.725	0.000*
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (X ₂)	0.315	0.040	0.346	7.920	0.000*
ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (X ₃)	0.141	0.056	0.132	2.509	0.013*
R=0.845, R ² =0.714, Adjusted R ² =0.711, SE _{est} =0.336, F Change=6.293, p-value=0.013					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและกลไกการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติโรงงาน รองลงมาคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเครื่องจักรของผู้ตรวจสอบเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ประกอบส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจะเห็นได้ว่าข้อที่ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจต่ำที่สุดคือ เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน เนื่องจากกฎหมายยังกำหนดขอบข่ายอำนาจของเจ้าหน้าที่ยังไม่ชัดเจน และมีหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบหลากหลายหน่วยงาน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ผู้วิจัยทำการคัดสรรเข้ามามีผลในเชิงบวกต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน โดยตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อค้นพบดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า

ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาลส่งผลอย่างยิ่งต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการเอกชนในปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการบริษัทที่มีประสิทธิภาพ

บทความวิจัย

โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ประกอบการจะต้องทำการศึกษาและทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์และข้อกำหนดพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติ โรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาลจึงจัดเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครองในปัจจุบันของทั้งภาครัฐและเอกชน เพราะโลกปัจจุบันได้หันไปให้ความสนใจกับเรื่องของโลกาภิวัตน์และธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากยิ่งขึ้น แทนการสนใจเรื่องผลกำไรตอบแทนระยะสั้น ซึ่งสิ่งนี้จะเป็นประเด็นสำคัญที่จะทำให้ผู้ประกอบการฯ ศึกษาและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพงษ์ ญาณไพศาล (2565) ที่พบว่า ปัจจัยธรรมาภิบาลและบรรษัทภิบาลส่งผลโดยตรงกับทัศนคติของผู้ประกอบการในปัจจุบันที่จะต้องแสวงหาความรู้ ความเข้าใจทั้งในด้านการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการกิจการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ดำเนินกิจการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมถึงการรักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมรอบข้าง ดังนั้นการที่ผู้ประกอบการจะสามารถดำเนินกิจการตามหลักบรรษัทภิบาลและธรรมาภิบาลที่ดีได้นั้นจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง รวมถึงการมีจิตสำนึกที่ดีและส่อต่อจิตสำนึกดังกล่าวให้แก่บุคลากรในองค์กร

ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทางและยังมีการนำเอาเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว การประชาสัมพันธ์จึงเป็นการที่หน่วยงานภาครัฐใช้ความพยายามในการโน้มน้าวใจประชาชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกัน การดำเนินงานประชาสัมพันธ์นั้น มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ เพื่อชี้แจงให้ข้อมูลข่าวสารต่อผู้ประกอบการฯ และประชาชนเป้าหมาย เพื่อโน้มน้าวใจให้เกิดหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือพฤติกรรม และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุปผาวัลย์ ศิริสวัสดิ์ (2560) ที่พบว่า การประชาสัมพันธ์เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายของในการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทางและยังมีการนำเอาเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว

ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้เนื่องจาก เนื่องจากการประกอบกิจการโรงงานมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ตลอดจนกิจการขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ อันได้แก่ หาบเร่ แผงลอย สถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร ตลาด กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ โดยพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ ได้กำหนดโครงสร้าง หน้าที่และอำนาจขององค์กรส่วนราชการต่าง ๆ และบุคคล ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีลักษณะที่ประสานสอดคล้องกัน ซึ่งได้กระจายอำนาจในการควบคุมดูแล ให้เป็นไปตามกฎหมายลงสู่หน่วยงานในระดับท้องถิ่น และกำหนดให้หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีปฏิบัติโดยการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการ

บทความวิจัย

สาธารณสุขประกอบด้วยขั้นตอน การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง การออกคำสั่งทางปกครอง และการเปรียบเทียบคดี ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน มีหลายหน่วยงานด้วยกัน เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ทำหน้าที่บริหารจัดการ อนุญาต ยกเลิก ตรวจสอบ ควบคุมและดูแลให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานเหล่านี้จึงมีผลโดยตรงต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบกิจการโรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุม กุลชาติ และวิมลสิริ แสงกรด (2566) ที่พบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายของผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องออกปฏิบัติงานภาคสนามและให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งจะสามารถนำไปพัฒนาแผนและกระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน และพัฒนาการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีประเด็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ ความเข้าใจผู้ประกอบการเพิ่มเติมคือ ความรู้ความเข้าใจในที่มาของการควบคุมการประกอบกิจการโรงงาน ขอบเขตของโรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การขยายและการโอนโรงงาน อัตราค่าธรรมเนียมที่มีการเปลี่ยนแปลง ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติโรงงาน

2. จากผลการวิจัยปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กล่าวคือ หากต้องการสร้างความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานให้เพิ่มสูงมากยิ่งขึ้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยเป็นสำคัญ จึงควรมีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดโครงการในการปลูกฝังค่านิยม และหลักบรรษัทภิบาลที่ดีให้แก่ผู้ประกอบการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐควรประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้ประกอบการ

บทความวิจัย

2.2 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้มีความเป็นปัจจุบันและสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลของผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล สื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการติดต่อประสานงานให้มากยิ่งขึ้น เช่น ไลน์ (Line), เฟซบุ๊ก (Facebook), เมสเซนเจอร์ (Messenger), วอตส์แอปป์ (WhatsApp) เป็นต้น

2.3 ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดสรรกำลังพลที่จะปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อจำนวนสถานประกอบการ เพื่อให้การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วยเพื่อให้ได้รายละเอียดมากขึ้น เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงพื้นที่เดียวคือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายพื้นที่ในการวิจัยให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้หาข้อสรุปและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบกิจการโรงงานในแต่ละพื้นที่ และทำให้เป็นภาพรวมมากที่สุด

3. บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัยของ ฐิตารีย์ การุณรักษ์ (2566) หากผู้อ่านท่านใดสนใจข้อมูลอย่างละเอียดสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยดังกล่าวได้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์และบุคลากรของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการจัดทำงานวิจัยนี้ รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่า มาตอบแบบสอบถามอันเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยนี้ ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2562). พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.diw.go.th/webdiw/wpcontent/uploads/2023/01/17087276-3.pdf>
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2566). สถิติโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: กรมโรงงานอุตสาหกรรม.
- ฐิตารีย์ การุณรักษ์. (2566). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน (การค้นคว้าอิสระปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพวัลย์ ตันติวิวัฒน์. (2564). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิชาวดี ตานีเห็ง, วิทยาธร ท่อแก้ว, อธิภัทร เสรีรังสรรค์ และโกวิท พวงงาม. (2562). การพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. AL-HIKMAH Journal, 9(17), 105-114.

บทความวิจัย

- บุปผาวลัย ศิริสวัสดิ์. (2560). การประชาสัมพันธ์เพื่อการมีส่วนร่วมของสื่อมวลชนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อการต่อต้านการทุจริต (พ.ศ. 2560-2564) (การค้นคว้าอิสระปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี. (2566). รายงานการสำรวจโรงงานอุตสาหกรรม. อุดรธานี: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม.
- สุขุม กุลชาติ และวิมลสิริ แสงกรด. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น. Al-HIKMAH Journal, 26(13), 1-15.
- สุภาพงษ์ ญาณไพศาล. (2565). ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชนในการบริหารอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Weiers, R.M. (2005). Introduction to Business Statistics. International Student Edition, Fifth Edition. Pennsylvania: Duxbury Press.

